

Přílohy /DP_Alena Hosnedlova (2015)/

Příloha č. 1: Kostra rozhovoru (otázky)

Jak jste se dostal/a k práci v ekologické poradně, potažmo v neziskové organizaci?

Působíte ještě v jiných sdruženích, organizacích, politických stranách, zájmových skupinách, funkcích, apod.?

Co obvykle děláte ve svém volném čase (míním z dlouhodobějšího hlediska – koníčky)?

Máte domácí zvíře?

Jak trávíte dovolenou?

Jmenujte alespoň pět pro Vás nejdůležitějších životních hodnot.

V jakých obchodech běžně nakupujete?

Jaká kritéria jsou pro Vás při nákupu výrobku důležitá?

Necháte se někdy inspirovat (ovlivnit chcete-li) reklamou?

Kupujete zboží podle značky?

Upřednostňujete zboží pěkné, nebo praktické a funkční?

Kupujete si nejnovější produkty dle módních trendů, nebo Vám postačí i starší typ?

Čtete si etikety výrobků? Co Vás na nich zajímá?

Přemýšlíte při nákupu o environmentálních souvislostech u zvoleného výrobku?

Kupujete si věci podle aktuální potřeby, nebo si koupíte kdykoliv co se Vám zrovna líbí, i když to zrovna nezbytně nepotřebujete?

Kupujete ekologicky šetrné výrobky? Které? Jaké typy zboží, příp. i značky?

Když nakupujete s rodinnou či přáteli, hovoříte o tom, jaké výrobky volíte a proč?

Na jakých prioritách při výběru výrobku se shodnete?

Získáváte předměty každodenního použití ještě jinak, než koupí v obchodě? (Výměnou, darem, vlastní výrobou, apod.)

Demografické údaje:

Pohlaví

Věk

Vzdělání

Počet osob v domácnosti (pár bez dětí, nukleární rodina, rozšířená rodina)

Zvířata v domácnosti

Příjem domácnosti

Bydlí v bytě či domku

Vybavení: auto, TV, internet

Věřící/Ateisté

Voličské preference (kde se vymezí na pravolevém politickém spektru, příp. koho volí)

Příloha č. 2: Pomocný dotazník na respondentovo praktické jednání

Spotřeba

- kupuji náhradní náplně a koncentráty
- snaha nekupovat věci na jedno použití
- některé věci si půjčuji
- kupuji věci z druhé ruky
- kupuji výrobky s ekoznačením (ekologicky šetrné)
- při nákupu výrobku je jedním z kritérií volby životnost
- nevěřím reklamám, při výběru zboží se řídím jinými kritérii
- používám přírodní (ekologicky šetrnou) kosmetiku a drogerii
- kupuji oblečení z biobavlny či bambusového vlákna
- nenosím oblečení a obuv z kůže
- kupuji fair trade výrobky
- kupuji lokální výrobky

Jídlo

- nakupuji tak akorát, abych neplýtvat/a
- uskladňuji jídlo tak, aby se pomaleji kazilo
- nakupuji potraviny v biokvalitě
- nakupuji lokální suroviny - české (od farmářů)
- kupuji sezónní produkty
- zavažuji, suším
- pěstuji si vlastní suroviny
- jsem vegetarián/ vegan (příp. snižuji spotřebu masa)
- odmítám geneticky modifikované potraviny

Voda

- piji vodu z kohoutku
- místo koupání se raději sprchuji
- nenechávám zbytečně téct vodu např. při mytí nádobí, čištění zubů, apod.
- při splachování toalety používám šetrné splachovadlo (rozdělené tlačítka na menší a větší objem vody)

- na vodovodním kohoutku mám úsporné perlátory, atd.
- použitou vodu ještě využiji k zalití rostlin (či jinak)

Energie a elektrospotřebiče

- když mohu, snažím se elektřinu nepoužívat
- používám nabíjecí baterie
- dávám přednost úsporným žárovkám/LEDkám
- využívám maximálně denního světla
- zhasínám, kde není potřeba svítit
- využívám fotovoltaické články
- používám světla s pohybovým čidlem
- nakupuji elektronické přístroje třídy A
- snažím se omezit využívání přístrojů (např. kuchyňských, při domácích pracích) na elektřinu
- pravidelně odmrazuji lednici a koriguji teplotu podle potřeby
- nenechávám lednici zbytečně dlouho otevřenou
- při vaření zakrývám hrnec pokličkou, vařím optimálně
- pračku i myčku plním vždy dostatečně
- na počítači využívám úsporný režim, příp. jej vypnu úplně, když na něm nepracuji
- vytápím optimálně, koriguji vytápění dle potřeby (v nepřítomnosti vypínám topení)
- při větrání vypnu topení
- pravidelně odvětrávám radiátory
- někdy se koupu ve studené vodě
- dbám na dobrou izolaci a těsnění bytu

Doprava

- vlastním osobní automobil
- jezdím šetrně, optimálně v poměru výkon - spotřeba (správné řazení)
- jezdím na plyn, elektřinu, CNG, apod.
- místo letadla volím vlakovou dopravu
- praktikuji spolujízdu
- nenechávám zbytečně běžet motor
- jezdím hromadnou dopravou, na kole, chodím pěšky

Jednání

- na nákupy si nosím vlastní tašku

- pěstují rostliny
- aktivně se účastním ochrany životního prostředí: sám (např. ptačí budky, aj..) nebo skrze organizace (jaké?)
- nepoužívám pesticidy a další chemikálie
- včelařím
- neodhazuji odpadky v přírodě
- na procházce sbírám odpadky
- snažím se být informovaný a šířit informace dál (mluvím o problematice životního prostředí se svým okolím)
- volím politiky, kteří vystupují v zájmu životního prostředí
- ekologická stopa
- dobrovolnictví
- svépomoc- opravuji si staré věci, příp. si některé věci vyrábím sám/ sama

Zaměstnání

- prosazuji v zaměstnání zásady zelené kanceláře
- prosazuji nákup ekologicky šetrných reklamních předmětů

Nakládání s odpady

- třídění odpadu: základní druhy / vozí další do sběrného dvora / sběrná místa- lékárny pro léky, elektroodpad do obchodu s elektronikou, apod./
- používá obaly/výrobky z bio-odbouratelného materiálu
- vyhýbám se zbytečným obalům
- kompostuji
- znovuvyužití „odpadu“- reuse, DIY (tzn. Do It Yourself, udělej si sám)
- použitelné věci nabízím potřebným příp. za odvoz- šatstvo, atd.

Papír a stromy

- netisknu, pokud to není nutné; tisknu oboustranně
- snažím se neplýtvat papírem, papírovými ubrousky, atd.
- reklamní materiály a výpisy si nechávám posílat elektronicky
- dávám přednost recyklovanému papíru
- sázím stromy
- před exotickým dřevem dávám přednost obyčejnému
- kupuji výrobky ze dřeva certifikovaného značkou FSC aj.

Příloha č. 3: Seznam kódů a rodin

RODINA	KÓDY ¹
Spotřeba	bio eko značení cestování a doprava luxus móda peníze prohřešky spotřební zboží vnější okolnosti a podmínky volba spotřebitele zelený konzumerismus
Snižování spotřeby	charita dary ekologická stopa environmentální zájem etické, odpovědné spotřebitelství nenakupování samozásobitelství, tvořivost, reuse skromnost šetrnost vegetariánství výběrová náročnost

¹ Kódy jsou řazeny abecedně.

<p>Udržitelný životní způsob</p>	<p>bio eko značení ekologická stopa environmentální zájem etické, odpovědné spotřebitelství kritéria výběru zboží motivace postmaterialismus vegetariánství vlastnění kvalitativní (sdílení, trvání)</p>
<p>Aktivita na úrovni společnosti</p>	<p>komunita občanská angažovanost poradenství působení na společenské úrovni vlastnění kvalitativní (sdílení, trvání) vnější okolnosti a podmínky vzdělání</p>
<p>Změna</p>	<p>hodnoty i malá snaha nakupování nemám rád nenakupování příroda vnější okolnosti a podmínky voličské preference změna paradigmatu</p>
<p>Demografické údaje</p>	<p>domácnost rodina věk víra voličské preference vybavení bytu vzdělání</p>

Fakulta humanitních studií UK

katedra magisterského oboru

Sociální a kulturní ekologie

U Kříže 8/661, 158 00 Praha 5- Jinonice

Projekt diplomové práce (DP) oboru Sociální a kulturní ekologie

1. Jméno studenta, tituly: **Bc. Alena Hosnedlová**
2. Osobní číslo (UČO): **11072**
3. Rok imatrikulace na FHS (IZV) UK (bak. studium, jinak mag. studium): **2005**
4. Datum zápisu na katedru sociální a kulturní ekologie FHS UK rozhodné pro datum obhajoby DP: **24. 9. 2010**
5. Názvy všech předchozích bakalářských (magisterských) prací, škola, obor a rok, kde a kdy byly obhájeny: **Tabáková epidemie a motivace k odvykání kouření. FHS UK- Všeobecná humanitní vzdělanost, obhajoba: Praha, Jinonice dne 23. 3. 2010**
6. Předběžný název DP: **Nadměrná spotřeba jako jádro ekologické krize a dobrovolná skromnost jako cesta k udržitelnosti**
7. Obecný kontext (souvislosti tématu, širší rámec [zasazení „do světa“]): **Spotřeba je pro člověka nevyhnutelná, nicméně nadspotřeba je dlouhodobě neudržitelná. Je proto žádoucí hledat takový životní způsob, který nepodporuje exploataci přírodních zdrojů a masivní produkci odpadu a znečištění.**
8. Předmět zkoumání (vlastní předmět práce [zasazení „do vědy“]): **Chtěla bych pojednat o tématu spotřeby z hlediska sociální ekologie, s interdisciplinárními přesahy do sociologie, etiky a psychologie. Se zaměřením na individuální spotřebu chci postihnout základní prvky problematiky spotřeby a konzumního životního způsobu, poukázat na dlouhodobou neudržitelnost současného trendu, a pojednat o alternativním životním způsobu, potažmo o dobrovolné skromnosti, jako přijetí osobní odpovědnosti a možné cestě k udržitelnosti.**
9. Hlavní vstupní hypotéza nebo hypotézy (2–4 na výběr); pro práci 1–2, možno však formulovat výzkumné otázky, event. jen výzkumný problém:
**Je „zelená spotřeba“ jen módní záležitostí ve smyslu prestižního konzumu?
Lze u zelených spotřebitelů pozorovat znaky dobrovolné skromnosti?
Vyznávají „zelení spotřebitelé“ proenvironmentální hodnoty?
Jednají „zelení spotřebitelé“ ekologicky šetrně i v dalších sférách svého života?**
10. Metodologický postup: metody a techniky, které budou v práci použity: **Kvalitativní výzkum; metoda: rozhovory, příp. doplňující dotazník;**

11. Cíl DP (kromě ověření hypotéz a teoretického přínosu např. *praktický přínos, vypracování metodologie, základ pro řešení problémů v praxi* atd.): **Ráda bych a základě práce vystavěla metodologii (dotazník) určování míry ekologicky šetrného životního způsobu, zejména pak k rozlišení dobrovolné skromnosti ve smyslu omezení individuální spotřeby.**
12. Čím budou rozšířeny dosavadní znalosti (vědecká „přidaná hodnota DP“): **Chci se pokusit o vytvoření nástroje, s jehož pomocí by bylo možno posuzovat míru udržitelnosti, potažmo míru environmentální šetrnosti životního způsobu jednotlivce.**
13. Jaké bude (bude-li) jejich *teoretické* zobecnění a přínos: **Možné využití v rámci osvěty veřejnosti jakožto individuálních spotřebitelů.**
14. Struktura DP (*předběžný obsah – názvy oddílů a kapitol*):
Teoretická část: Environmentální krize a role spotřeby v ní; Konzumerismus jako patologická forma spotřeby; Zelená spotřeba; Příznivý životní způsob/styl; Dobrovolná skromnost a další proenvironmentální jednání
Empirická část: Metodologie; Rozhovor, případně dotazník jako doplněk; Teoretický výstup
15. Předběžná bibliografie k tématu: **E. Kohák, B. Moldan, H. Librová, I. Rynda, Agenda 21, K. Lorenz, J. Keller, A. Heywood, S. Miles, H. Kubátová, S. Latouche, atd.**
16. Předpokládaný vedoucí DP: **Mgr. Arnošt Novák**
17. Důvod volby tématu (dosavadní znalosti, zázemí, praxe a zájem studenta):²
Zájem o udržitelný životní způsob, o ekologii v praxi.

Jinonice

diplomant

vedoucí DP

vedoucí katedry SKE

---

² nepovinné